

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก

ภาคผนวก 1 (ต่อ)

ประเด็นหลัก	วิกฤตปัญหาแหล่งท่องเที่ยว	ระดับคะแนนความเสื่อม									
		น้อยที่สุด					มากที่สุด				
		10	20	30	40	50	60	70	80	90	100
ด้านนโยบายและการจัดการ	1. ความสามารถในการรองรับของพื้นที่ 2. การดูแลบำรุงรักษาและการฟื้นฟู 3. การให้ความรู้ความเข้าใจแก่นักท่องเที่ยว 4. การประชาสัมพันธ์										
ด้านสาธารณูปโภคสาธารณูปการ	1. ตำแหน่งที่ตั้ง (ใน / นอกเขตท่องเที่ยว) 2. สภาพพื้นที่รอบ ๆ บริเวณ 3. สถานที่จอดรถและยานพาหนะ 4. ห้องสุขา 5. ที่นั่งพัก ศาลา หรืออื่น ๆ 6. บริการแสงสว่าง ไฟฟ้า โทรศัพท์										
สวัสดิภาพและความปลอดภัย	1. ความปลอดภัยในการท่องเที่ยว 2. ความปลอดภัยจากโจรผู้ร้าย										
	3. ความปลอดภัยจากสัตว์ 4. ความปลอดภัยจากภัยธรรมชาติ 5. ป้ายเตือนภัย เขตเสี่ยงภัย หน่วยกู้ภัย										

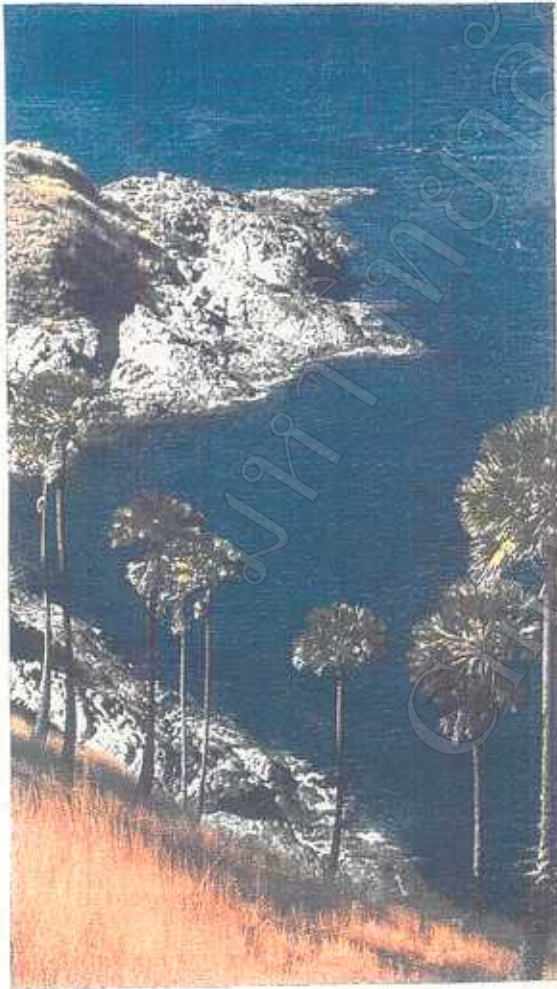
เกณฑ์ในการประเมิน

คะแนน	สภาพของการประเมินแหล่งท่องเที่ยว
80 - 100	อยู่ในขั้นวิกฤต
60 - 79	มีปัญหามากต้องแก้ไข
50 - 59	มีปัญหาคงต้องเตรียมการแก้ไข
40 - 49	ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
20 - 39	มีปัญหาน้อย
0 - 19	มีปัญหาน้อยมาก

ภาคผนวก 2

จังหวัดภูเก็ต

ภูเก็ต เป็นชื่อที่ใช้ในปัจจุบัน ก่อนหน้านี้เราใช้คำว่า "ภูเก็จ" แปลว่า เมืองแก้วซึ่งตรงกับความหมายเดิมที่ชาวทมิฬเรียกเมืองนี้ว่า "มณิคราม" ตามหลักฐานที่ปรากฏเมื่อ พ.ศ. 1568 ปัจจุบันภูเก็ตเป็นจังหวัดหนึ่งทางภาคใต้ของประเทศไทย ที่มีประวัติความเป็นมาปรากฏในหลักฐานทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีนานนับพันปี เป็นที่รู้จักของนักเดินเรือที่ใช้เส้นทางระหว่างจีนกับอินเดียโดยผ่านแหลมมลายูมีหลักฐานที่เก่าแก่ที่สุดคือหนังสือภูมิศาสตร์ และแผนที่เดินเรือของปโตเลมีเมื่อประมาณ พ.ศ. 700 กล่าวถึงการเดินทางจากแหลมสุวรรณภูมิลงมาแหลมมลายู ต้องผ่านแหลม "จิงซีลอน" ซึ่งก็คือ เกาะภูเก็ต นั่นเอง

นอกจากนี้จากปรากฏหลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทยว่าภูเก็ตเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรตามพรลิงค์ ต่อมาจนถึงสมัยอาณาจักรศรีวิชัยและในสมัยอาณาจักรศรีธรรมนครเรียกเกาะภูเก็ตว่า "เมืองตะกั่วกลาง" เป็นเมืองที่ 11 ใน 12 เมืองนักษัตร โดยใช้ตราประจำเมืองเป็น รูปสุนัข จนถึงสมัยสุโขทัยเมืองกลางขึ้นอยู่กับเมืองตะกั่วป่า ในสมัยกรุงศรีอยุธยาชาวฮอลันดามาสร้างสถานที่เก็บสินค้า เพื่อรับซื้อแร่ดีบุกที่เมืองภูเก็ต ดังนั้นเกาะภูเก็ตทางตอนเหนือและตอนกลางเป็นเมืองกลางที่มีคนไทยปกครอง ส่วนทางตะวันตกและตอนใต้ของเกาะเป็นเมืองภูเก็ตซึ่งมีชาวต่างชาติเข้ามารับซื้อแร่ดีบุก

จนกระทั่งในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ตอนต้นกษัตริย์พม่าได้ยกทัพมาตีหัวเมืองต่าง ๆ ทางใต้เรื่อยมาถึงเมืองกลางขณะนั้นเจ้าเมืองกลางเพิ่งถึงแก่กรรมลง

คุณหญิงจันภริยาและคุณมุกน้องสาว จึงรวบรวมกำลังพลต่อสู้กองทัพพม่า จนแตกพ่ายไปในที่สุด เมื่อวันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2328 พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งคุณหญิงจัน เป็นท้าวเทพกระษัตรี และคุณมุกเป็นท้าวศรีสุนทร ต่อมาเมืองภูเก็ตได้เจริญเติบโตมากขึ้นจากการค้าและเหมืองแร่ ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 ได้รวบรวมหัวเมืองชายทะเลตะวันตกเป็น "มณฑลภูเก็ต" และเมื่อปี พ.ศ. 2476 ได้ยกเลิกมณฑลภูเก็ตและเปลี่ยนมาเป็น "จังหวัดภูเก็ต" ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

ที่ตั้งและอาณาเขต

ภูเก็ต เป็นจังหวัดหนึ่งทางภาคใต้ด้านตะวันตกติดชายฝั่งทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย ตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 7 องศา 45 ลิปดา ถึง 8 องศา 15 ลิปดาเหนือและเส้นแวงที่ 98 องศา 15 ลิปดา ถึง 98 องศา 40 ลิปดาตะวันออก ประกอบด้วยเกาะภูเก็ตซึ่งเป็นเกาะที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย และเกาะบริวารอีก 32 เกาะรวมเนื้อที่ประมาณ 570 ตารางกิโลเมตร ส่วนกว้างที่สุดของเกาะภูเก็ตเท่ากับ 21.3 กิโลเมตร ส่วนยาวที่สุดของเกาะภูเก็ตเท่ากับ 48.7 กิโลเมตร และมีอาณาเขตดังนี้

ทิศเหนือ	จดช่องปากพระ จังหวัดพังงา เชื่อมโดยสะพานสารสินและสะพานท้าวเทพกระษัตรี
ทิศใต้	จดทะเลอันดามัน
ทิศตะวันออก	จดทะเลเขตจังหวัดพังงา
ทิศตะวันตก	จดทะเลอันดามัน

ภูมิประเทศ

พื้นที่จังหวัดภูเก็ตประมาณร้อยละ 70 เป็นภูเขาสลับซับซ้อนทอดจากแนวทิศเหนือถึงทิศใต้ ส่วนใหญ่อยู่ทางด้านตะวันตกของเกาะ มียอดเขาที่สูงที่สุดประมาณ 529 เมตร คือยอดเขา "ไม้เท้าสิบสอง" อยู่ในเขตตำบลป่าตอง อำเภอกะทู้และอีกประมาณร้อยละ 30 เป็นพื้นที่ราบอยู่ตอนกลางและตะวันออกของเกาะ ส่วนพื้นที่ฝั่งตะวันตกเป็นภูเขาและหาดทราย นอกจากนี้ยังมีลำคลองเล็ก ๆ อาทิ คลองบางใหญ่ คลองท่าจีน คลองท่าเรือ คลองบางโรง เป็นต้น

ภูมิอากาศ

จังหวัดภูเก็ต มีลักษณะภูมิอากาศแบบเขตร้อนชื้นอยู่ภายใต้อิทธิพลมรสุมร้อน อากาศจึงอบอุ่นและชุ่มชื้นตลอดปี มีเพียง 2 ฤดู คือ ฤดูฝน ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงพฤศจิกายนและฤดูร้อนได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ เริ่มตั้งแต่เดือนธันวาคมถึงเมษายน เดือนมีนาคมเป็นเดือนที่มีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดคือ 33.4 C และเดือนมกราคมเป็นเดือนที่มีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุดคือ 22 C

สภาพเศรษฐกิจ

1. ธุรกิจการท่องเที่ยว ภาคเศรษฐกิจที่มีการขยายตัวด้านการลงทุนและเป็นแหล่งที่มาของรายได้เป็นอันดับหนึ่งคือ ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้แก่ โรงแรม ร้านอาหาร บริษัทนำเที่ยว ร้านสินค้าที่ระลึก เป็นต้น

2. เกษตรกรรม เกษตรกรรมที่สำคัญ ได้แก่ การปลูกยางพารา มะพร้าว สับปะรด การประมง และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

3. อุตสาหกรรม อุตสาหกรรมที่สำคัญได้แก่ อุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตร และอุตสาหกรรมด้านประมง

ประชากร

จากการสำรวจเมื่อเดือนธันวาคม 2539 มีประชากรทั้งสิ้น จำนวน 215,070 คน ส่วนใหญ่เป็นชาวไทยพุทธเชื้อสายจีนนอกจากนี้ก็มีชาวไทยมุสลิม ชิกข์ ฮินดู คริสต์ และชนกลุ่มน้อยที่เรียกว่า ชาวไทยใหม่ หรือ ชาวเล

การปกครอง

จังหวัดภูเก็ตแบ่งการปกครองออกเป็น 3 อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอถลาง และอำเภอกะทู้

การเดินทาง

ทางรถยนต์ จากกรุงเทพฯ ใช้ทางหลวงหมายเลข 4 ผ่านจังหวัดนครปฐม ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร อำเภอกระบือ อำเภอเกาะเปอร์ จังหวัดระนอง อำเภอคุระบุรี อำเภอตะกั่วป่า อำเภอตะกั่วทุ่ง และบ้านโคกกลอย จังหวัดพังงา ข้ามสะพานท้าวเทพกระษัตรีเข้าสู่จังหวัดภูเก็ต รวมระยะทางประมาณ 867 กิโลเมตร

สำหรับรถโดยสารประจำทาง มีทั้งรถธรรมดาและรถปรับอากาศบริการออกจากสถานีขนส่งสายใต้ทุกวัน ติดต่อสอบถามได้ที่บริษัท ขนส่ง จำกัด โทร. (02)

สำหรับรถโดยสารประจำทาง มีทั้งรถธรรมดาและรถปรับอากาศบริการออกจากสถานีขนส่งสายใต้ทุกวัน ติดต่อสอบถามได้ที่บริษัท ขนส่ง จำกัด โทร. (02) 4351200 หรือ (076) 211480 บริษัท ภูเก็ตเซ็นทรัลทัวร์ โทร. (02) 4343233 หรือ (076) 213615, 214335 บริษัท ภูเก็ตการท่องเที่ยว โทร. (02) 4355018, 4355034 หรือ โทร. (076) 222107-9

ทางเครื่องบิน ปัจจุบันท่าอากาศยานภูเก็ตเป็นท่าอากาศยานนานาชาติสำหรับเที่ยวบินภายในประเทศ และต่างประเทศ ติดต่อสอบถามได้ที่ บริษัทการบินไทย จำกัด โทร. (02) 2800070, 2800080 หรือ (076) 211195, 212499, 212946

ทางเรือ มีท่าเรือน้ำลึกบริเวณอ่าวมะขามสำหรับเรือขนถ่ายสินค้า และเรือท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ

แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอเมือง

ตึกโบราณ อาคารภายในตัวเมืองภูเก็ตส่วนมากเป็นตึกสร้างขึ้นสมัยเกือบร้อยปีมาแล้ว เมื่อครั้งที่กิจการเหมืองแร่เริ่มเจริญใหม่ ๆ ตึกเหล่านี้ได้รับอิทธิพลจากสถาปัตยกรรมแบบจีนผสมผสานกับตะวันตก หรือที่เรียกว่าสถาปัตยกรรมแบบ "ซิโน - โปรตุเกส" โดยมีลักษณะตัวอาคารที่มีส่วนลึกมากกว่าส่วนกว้างหน้าต่างประตูเป็นไม้ลายฉลุปัจจุบันจะพบเห็นตึกเหล่านี้บริเวณ ถนนพังงา ถนนกลาง ถนนเยาวราช ถนนตีบุก และ ถนนกระบี่ นอกจากนี้ยังมีตึกโบราณที่มีลักษณะทางสถาปัตยกรรมแบบยุโรป ได้แก่ ศาลากลางจังหวัดภูเก็ต ศาลจังหวัดภูเก็ต และธนาคารนครหลวงไทย เป็นต้น

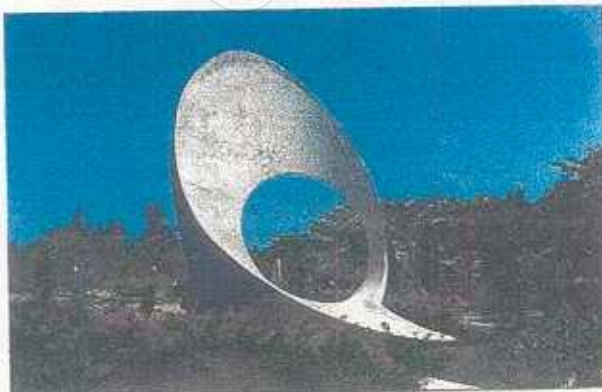
สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ ตั้งอยู่ที่แหลมพันวา เป็นสถานที่รวบรวมสัตว์น้ำกว่า 100 ชนิด เปิดบริการทุกวัน เวลา 8.30 - 16.00 น. ค่าเข้าชมสำหรับเด็กคนละ 5 บาท ผู้ใหญ่คนละ 20 บาท ติดต่อสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร.(076) 391126

สวนผีเสื้อและดอกไม้เรียมภูเก็ต อยู่ห่างจากตัวเมือง 3 กิโลเมตร ไปตามถนนเยาวราช ผ่านโรงพยาบาลวชิระภูเก็ต แล้วเลี้ยวซ้ายที่สามแยกหมู่บ้านสามกอง เป็นสถานที่รวบรวมและอนุรักษ์สิ่งมีชีวิตในเขตร้อนจำพวกผีเสื้อ แมลงและปลานานาชนิด เปิดบริการทุกวัน เวลา 9.00 - 17.00 น. ค่าเข้าชมสำหรับคนไทย เด็ก 10 บาท ผู้ใหญ่ 40 บาท และชาวต่างประเทศเด็ก 50 บาท ผู้ใหญ่ 120 บาท สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร. (076) 215616, 210861

หมู่บ้านไทยและสวนกล้วยไม้ภูเก็ต อยู่ห่างจากตัวเมือง 3 กิโลเมตร ไปตามถนนเทพกระษัตรี จะมีป้ายบอกทางเข้าหมู่บ้านไทยฯ ให้เลี้ยวซ้ายเข้าไป ภายในมีการแสดงนาฏศิลป์และศิลปหัตถกรรมไทย การแสดงช้าง การสาธิตการทำเหมืองแร่แบบดั้งเดิม และสวนกล้วยไม้ การแสดงจะเริ่มรอบเช้าเวลา 11.00 น. และรอบเย็นเวลา 17.30 น. ค่าเข้าชมการแสดงสำหรับชาวไทยผู้ใหญ่ 50 บาท เด็ก 25 บาท ชาวต่างประเทศผู้ใหญ่ 230 บาท เด็ก 120 บาท สอบถามรายละเอียดได้ที่ โทร. (076) 214860

สวนสัตว์ภูเก็ต อยู่ระหว่างเส้นทางจากตัวเมืองไปอำเภอฉลอง แล้วเลี้ยวซ้ายที่ซอยป่าหลาย ถนนเจ้าฟ้า ในสวนสัตว์ มีสัตว์นานาชนิด อาทิ เสือชนิดต่างๆ นกชนิดต่างๆ กวางม้าลาย อูฐ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการแสดงของช้างและจระเข้ สวนสัตว์เปิดบริการทุกวัน เวลา 09.30-18.30 น. ค่าเข้าชมสำหรับชาวไทย ผู้ใหญ่ 50 บาท เด็ก 20 บาท ชาวต่างประเทศ ผู้ใหญ่ 200 บาท เด็ก 100 บาท สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ (01) 9261102, (01) 6915828

สะพานหิน เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจภายในตัวเมืองตั้งอยู่สุดถนนภูเก็ตติดชายฝั่งทะเลเป็นที่ตั้งอนุสาวรีย์หลัก 60 ปี ซึ่ง สร้างเมื่อ พ.ศ. 2512 เพื่อเป็นที่ระลึกแก่กัปตัน เอ็ดเวิร์ด ไรมัสไมล์ ชาวออสเตรเลีย ผู้นำเรือซูดแร่ลำแรกมาใช้ซูดตึกเมื่อ พ.ศ. 2452 นอกจากนี้ยังเป็นที่ตั้งของศูนย์กีฬาสะพานหินอีกด้วย

เกาะสีเฮอร์ มีเนื้อที่ประมาณ 20 ตารางกิโลเมตร อยู่ห่างทิศตะวันออกเฉียงใต้ของ เกาะภูเก็ต มีคลองท่าจีนคั่นระหว่างเกาะทั้งสอง มีสะพานเชื่อมติดต่อกันโดยสะดวกเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปในศาสน์องค์ใหญ่บนยอดเขาที่วัดเกาะสีเฮอร์ นอกจากนี้ยังมีหมู่บ้านชาวเลที่ใหญ่ที่สุดในภูเก็ตที่บริเวณแหลมตึกแก สำหรับชายหาดที่นี่ไม่เหมาะกับการเล่นน้ำ เพราะเป็นพื้นทรายปนโคลน ประชากรส่วนใหญ่บริเวณนี้ประกอบอาชีพทำการประมง

วัดฉลอง อยู่ห่างจากตัวเมือง 8 กิโลเมตร จากสนามกีฬาสุระกุลเลี้ยวซ้ายไปห้าแยกฉลอง วัดฉลองจะอยู่ทางซ้ายก่อนถึงห้าแยกประมาณ 4 กิโลเมตร เป็นที่ประดิษฐานรูปหล่อหลวงพ่อดำซึ่งเป็นผู้ช่วยเหลือชาวบ้านในการต่อสู้กับพวกอั้งยี่ที่คิดกบฏเมืองภูเก็ตจนสำเร็จ เมื่อ พ.ศ. 2419 ในสมัยรัชกาลที่ 5 นอกจากนี้ยังมีรูปหล่อของหลวงพ่อดำ หลวงพ่อเกตุโสม เจ้าอาวาสวัดในสมัยต่อมาซึ่งเป็นที่เคารพสักการะของชาวภูเก็ตโดยทั่วไป

อ่าวฉลอง อยู่ห่างจากตัวเมือง 11 กิโลเมตร ไปตามถนนเจ้าฟ้า ถึงห้าแยกอ่าวฉลอง แล้วเลี้ยวซ้ายไปประมาณ 1 กิโลเมตร ชายหาดเป็นรูปโค้งยาวเหยียดทะเลบริเวณนี้ไม่เหมาะแก่การเล่นน้ำเพราะชายหาดเป็นทรายปนโคลน แต่เหมาะสำหรับการจอดเรือ ไม่ว่าจะ เป็นเรือให้เข้าไปเกาะต่าง ๆ หรือเรือยอร์ชส่วนตัว

แหลมกา อยู่ห่างจากตัวเมือง 16 กิโลเมตร จากห้าแยกฉลองตรงไปถนนวิเศษ ก่อนถึงหาดราไวย์ทางซ้ายจะมีทางแยกเข้าไปประมาณ 1 กิโลเมตร เป็นหาดที่สงบเงียบหาดทรายขาวสะอาดมีชายหาดหินเรียงราย ทะเลและเหมาะสำหรับการเล่นน้ำ

หาดราไวย์ อยู่ห่างจากตัวเมือง 17 กิโลเมตร ตามเส้นทางจากห้าแยกฉลอง ตรงไปตามถนนวิเศษ ก็จะถึงหาดราไวย์ มีหมู่บ้านชาวเลอยู่ทางด้านซ้ายของหาด บริเวณริมหาดมีเรือประมงและเรือให้นักท่องเที่ยวเช่าไปเกาะต่าง ๆ อาทิ เกาะเฮ เกาะบอน เกาะรายา เกาะแก้วพิสดาร เป็นหาดที่สามารถเล่นน้ำได้เพราะชายฝั่งต้นคั่นลมไม่แรง

แหลมพรหมเทพ อยู่ห่างจากหาดราไวย์เลี้ยวขวาไปอีกประมาณ 2 กิโลเมตร เป็นแหลมที่มีหน้าผาสูงอยู่ทางใต้สุดของเกาะภูเก็ต เดิมชาวบ้านเรียกแหลมนี้ว่า "แหลมเจ้า" จากริมหน้าผามีแนวต้นตาลลาดสูงแหลมที่เป็นโขดหิน มองเห็นน้ำทะเลสีเขียวมรกตเป็นกระแสน้ำวนและลึก ไกลออกไปจะเห็นเกาะแก้วพิสดารอยู่ด้านหน้าแหลม และทางขวาจะมีถนนตัดไปหาดในหาน แหลมพรหมเทพนับเป็นสถานที่ชมพระอาทิตย์ตกที่สวยงามมากแห่งหนึ่ง

หาดในหาน จากแหลมพรหมเทพเลี้ยวขวาไปตามถนนสายรอบเกาะก็จะถึงหาดในหาน ซึ่งห่างจากตัวเมือง 18 กิโลเมตร ชายหาดมีความยาวไม่มากนัก มีหาดทรายขาวสะอาดและค่อนข้างสงบเงียบ ในช่วงฤดูมรสุมระหว่างเดือน พฤษภาคม - ตุลาคม คลื่นลมแรงไม่เหมาะสำหรับการเล่นน้ำ

อ่าวเสน เป็นอ่าวเล็ก ๆ ติดกับหาดในหานไปทางขวามือผ่านโรงแรมภูเก็ตบีช เป็นชายหาดเล็ก ๆ ที่สงบ มีโขดหินน้อยใหญ่หาดทรายขาวสะอาด

จุดชมวิว จากหาดในหานไปหาดกะตะนั้น้อยตามเส้นทางถนนรอบเกาะ จุดชมวิวจะอยู่ระหว่าง 2 หาดนี้จากจุดนี้สามารถมองเห็นทิวทัศน์ของเวียงฮ่าวถึง 3 ฮ่าวคือ หาดกะตะนั้น้อย หาดกะตะ และหาดกะรน ซึ่งเป็นทัศนียภาพที่สวยงามมาก

หาดกะตะ อยู่ห่างจากตัวเมือง 17 กิโลเมตร ไปตามเส้นทางถนนเจ้าฟ้าถึงห้าแยก ฮ่าวฉลองเลี้ยวขวาเข้าถนนปฎักหาดกะตะ แบ่งออกเป็น 2 หาด คือ หาดกะตะใหญ่ และหาดกะตะนั้น้อย เป็นหาดที่เหมาะสมสำหรับการเล่นน้ำ และใช้เป็นที่ฝึกดำน้ำเนื่องจากมีแนวปะการังติดต่อกันไปจนถึงเกาะปู ซึ่งอยู่ด้านหน้าหาดกะตะ ปัจจุบันหาดกะตะเป็นหาดหนึ่งที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน อาทิ สถานที่พัก บริษัทนำเที่ยว ร้านค้า แหล่งบันเทิงต่าง ๆ ให้สำหรับบริการนักท่องเที่ยว

หาดกะรน อยู่ถัดจากหาดกะตะไปทางด้านเหนือไปตามถนนซึ่งแยกจากหาดกะตะ 3 กิโลเมตร เป็นหาดทรายขาวละเอียดทอดตัวในแนวยาวไปจนสุดหาดและเป็นหาดหนึ่งที่มีสถานที่พัก บริษัทนำเที่ยว ร้านค้า จำนวนมากสำหรับรองรับนักท่องเที่ยวที่มาเยือน เช่นเดียวกับหาดกะตะ

เกาะแก้วพิสดาร อยู่ห่างตอนใต้ของแหลมพรหมเทพและห่างจากฝั่งหาดราไวย์ 3 กิโลเมตร นั่งเรือจากหาดราไวย์ใช้เวลาประมาณ 15 นาที ก็จะถึงเกาะซึ่งมีธรรมชาติที่สวยงามด้วยแนวปะการัง หาดทรายขาวสะอาด นอกจากนี้บนเกาะยังเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปที่จำลองอีกด้วย

เกาะโหลน เป็นเกาะใหญ่ทางตอนใต้ที่อยู่ใกล้ฮ่าวฉลองเดินทางได้ด้วยเรือโดยสารจากฮ่าวฉลอง ใช้เวลาเพียง 20 นาที บนเกาะมีหมู่บ้านชาวประมงและสถานที่พักสำหรับบริการนักท่องเที่ยว

เกาะเซ อยู่ทางตะวันตกเฉียงใต้ของแหลมพันวาเป็นเกาะหนึ่งในเขตรักษาพิชพันธุ์ของกรมประมง เดินทางได้ด้วยเรือโดยสารทั้งจากหาดราไวย์ และอ่าวฉลอง หรือติดต่อบริษัทนำเที่ยวในลักษณะของ PACKAGE TOUR บนเกาะมีหาด 2 หาดอยู่ทางด้านเหนือ และด้านตะวันออก เป็นหาดทรายขาวละเอียด มีแนวปะการังจากหาดไปจนถึงระยะ 100 เมตร ด้วยความอุดมสมบูรณ์ของปะการัง ในบริเวณนี้เกาะเซจึงมีชื่อภาษาอังกฤษว่า "coral island" และเป็นเกาะที่เหมาะสมสำหรับการดำน้ำ บนเกาะมีสถานที่พัก ร้านอาหารและกีฬาทางน้ำบริการนักท่องเที่ยว

หมู่เกาะราชา หรือหมู่เกาะราชา ประกอบด้วยเกาะ 2 เกาะ เรียงกันในแนวตะวันตกเฉียงใต้ - ตะวันออกเฉียงเหนือ อยู่ทางตอนใต้ของเกาะภูเก็ต คือ

- เกาะราชาใหญ่ มีหาดทางด้านตะวันตกอยู่ระหว่างหุบเขาเป็นรูปคล้ายเกือกม้า เรียกบริเวณนี้ว่า "อ่าวตะวันตก" หรือ "อ่าวบังกาโล" มีหาดทรายขาวละเอียดน้ำทะเลใสสะอาดลักษณะคล้ายทะเลแถบหมู่เกาะสิมิลันบนยอดเขาทางใต้ของอ่าว มีจุดชมวิวซึ่งสามารถมองเห็นทัศนียภาพของเกาะได้ทั้งหมด ส่วนทางตะวันออกของอ่าว "ซอนแค" เหมาะสำหรับการดำน้ำดูปะการังที่สมบูรณ์จุดหนึ่ง

- เกาะราชาน้อย อยู่ห่างจากเกาะราชาใหญ่ 10 กิโลเมตร เป็นเกาะที่เกิดจากการทับถมของหินปะการัง จึงมีหาดหินมากกว่าหาดทราย ทางด้านตะวันตกเป็นอ่าวเล็ก ๆ สำหรับจอดเรือ น้ำทะเลใสสีเขียวมรกต ไม่เหมาะกับการเล่นน้ำ แต่นับเป็นแหล่งตกปลาที่น่าสนใจจุดหนึ่ง

การเที่ยวชม สามารถเดินทางได้ในช่วงฤดูที่ไม่มีมรสุมโดยติดต่อเช่าเรือหางยาวจากอ่าวฉลองใช้เวลาประมาณ 2 ชม. หรือติดต่อบริษัทนำเที่ยวซึ่งใช้เรือเร็วแล่น ประมาณ 1 ชั่วโมง สำหรับผู้ที่ต้องการค้างคืนมีสถานที่พักบริการบนเกาะราชาใหญ่

แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอกะตุ๋

หาดป่าตอง อยู่ห่างจากตัวเมืองภูเก็ต 15 กิโลเมตร ตามเส้นทางถนนวิชิตสงคราม หรือทางหลวง 4020 ประมาณ 9 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายเข้าทางหลวง 4029 อีก 6 กิโลเมตร หาดป่าตองมีลักษณะเป็นอ่าวโค้งกว้าง เหมาะสำหรับการเล่นกีฬาทางน้ำทุกชนิด และนับเป็นหาดที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกมากที่สุดใน ภูเก็ต อาทิ สถานที่พัก บริษัทนำเที่ยว ศูนย์การค้า แหล่งบันเทิง เป็นต้น

หาดกะหลิม ไปตามเส้นทางเดียวกับหาดป่าตอง แต่เมื่อถึงตัวหาดป่าตอง จะมีทางแยกให้เลี้ยวขวาก็จะถึงหาดกะหลิม เป็นหาดเล็ก ๆ มีชายหาดและแนวปะการัง และมีสถานที่พักผ่อน

หาดกมลา อยู่ห่างจากตัวเมืองภูเก็ต 26 กิโลเมตร จากอนุสาวรีย์ท้าวเทพกระษัตรี ท้าวศรีสุนทร เลี้ยวซ้ายผ่านหาดสุรินทร์แหลมสิงห์ ก็จะถึงหาดกมลาเป็นแนวหาดทรายยาวประมาณ 2 กิโลเมตร นับเป็นหาดหนึ่งที่สวยงาม มีสถานที่พักไม่มากนัก

แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอถลาง

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติถลาง ไปจากตัวเมืองภูเก็ตแล้วเลี้ยวขวาที่อนุสาวรีย์ท้าวเทพกระษัตรีท้าวศรีสุนทร เปิดให้เข้าชมทุกวัน ยกเว้นวันนักขัตฤกษ์ เวลา 8.30 - 16.00 น. ค่าเข้าชม คนไทย 10 บาท คนต่างชาติ 30 บาท ภายใน มีการแสดงหลักฐานทางโบราณคดี อาทิ โบราณวัตถุ ศิลปกรรมที่ค้นพบแถบบริเวณด้านชายฝั่งทะเลอันดามัน นอกจากนี้มีการจำลองเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ที่ถลาง วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวภูเก็ตและชาวเล สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร. (076) 311025, 311426

ฟาร์มมุก ภูเก็ตมีฟาร์มมุกหลายแห่ง อาทิ เกาะรังน้อย เกาะรังใหญ่ เกาะนาคา
น้อย เกาะนาคาใหญ่ อ่าวยนต์ แหลมพันวา มุกที่เลี้ยงมีทั้งมุกซีกซึ่งขายภายในประเทศและ
มุกกลมซึ่งส่งขายต่างประเทศ สำหรับนักท่องเที่ยวที่สนใจฟาร์มมุกบนเกาะนาคาน้อยและนาคา
ใหญ่ สามารถติดต่อเช่าเรือซึ่งใช้เวลาเดินทางเพียง 20 นาที ได้ที่อ่าวปอ ซึ่งอยู่ห่างจากตัวเมือง
ประมาณ 26 กิโลเมตร เลี้ยวขวาจากอนุสาวรีย์ท้าวเทพกระษัตรีท้าวศรีสุนทร หรือจะติดต่อ
บริษัทนำเที่ยวในลักษณะ PACKAGE TOUR ก็ได้

วัดพระนางสร้าง อยู่ห่างจากตัวเมือง 20 กิโลเมตร ไปตามเส้นทางถนน
เทพกระษัตรี ถึงสี่แยกอำเภอกลาง ตั้งอยู่ทางด้านซ้าย เป็นวัดเก่าแก่และเป็นแหล่งประวัติ
ศาสตร์เมืองกลางที่สำคัญแห่งหนึ่งเพราะเคยเป็นค่ายสู้รบกับพม่าเมื่อปี พ.ศ. 2328 นอกจากนี้
ภายในอุโบสถยังเป็นประดิษฐานพระพุทธรูปดินเผาที่เก่าแก่และใหญ่ที่สุดในโลก 3 องค์ เรียกว่า
"พระในพุง" หรือ "พระสามกษัตริย์" ซึ่งอยู่ในพระอุทรของพระพุทธรูปหล่อองค์ใหญ่ 3 องค์
อีกชั้นหนึ่ง

วัดพระทอง อยู่ห่างจากตัวเมือง 21 กิโลเมตรไปตามถนนเทพกระษัตรีผ่านสี่แยก
อำเภอกลาง ถึงที่ว่าการอำเภอทางด้านขวาจะมีทางแยกเข้าวัดพระทอง ซึ่งเป็นที่ประดิษฐาน
พระพุทธรูปทองคำที่โผล่เพียงพระเศวตมาลาขึ้นมาจากพื้นดิน โดยมีตำนานเล่าว่าเดิมบริเวณที่
ตั้งวัดนี้เป็นทุ่งเลี้ยงสัตว์ มีเด็กเลี้ยงควายนำเชือกล่ามควายไปผูกกับหลักที่โผล่มาจากพื้นดิน โดย
ไม่ทราบว่าหลักที่โผล่มานั้นคือพระเศวตมาลาของพระพุทธรูป หลังจากนั้นเด็กก็ล้มเจ็บและ
ตายลงในที่สุด พ่อของเด็กฝันว่าเด็กตายเพราะนำเชือกล่ามควายไปผูกกับพระเศวตมาลาของ
พระพุทธรูปจึงชักชวนชาวบ้านช่วยกันขุดหาก็คพบจริงแต่ไม่สามารถขุดขึ้นมาได้ ต่อมาในสมัย
พระเจ้าปดุง กษัตริย์พม่ายกพลมาตีเมืองกลาง เมื่อ พ.ศ. 2328 ทหารพม่าก็พยายามขุดพระเศวต
เพื่อนำกลับพม่าแต่ไม่สำเร็จกลับโดนฝูงแตนไล่ต่อย ต่อมาชาวบ้านจึงก่อพระพุทธรูปครึ่งองค์
ครอบไว้ดังปรากฏอยู่ทุกวันนี้

สถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าเขาพระแทว ครอบคลุมพื้นที่ 13,925 ไร่ หรือ 22.28 ตารางกิโลเมตรเป็นป่าดิบชื้นอุดมสมบูรณ์ด้วยพันธุ์ไม้หายากชนิด โดยเฉพาะมีการค้นพบพันธุ์ปาล์มที่หายากชนิดหนึ่งเรียกว่า "ปาล์มเจ้าเมืองถลาง" หรือ "ปาล์มหลังขาว" และยังมีสัตว์ป่าอีกหลายชนิด อาทิ ชะนี ค่าง ลิง เก้ง กวาง หมูป่า กระรอก กระเจิง นกนานาชนิด เป็นต้น นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งต้นน้ำที่สำคัญของภูเขาดังกล่าว ดังนั้นเขาพระแทว จึงเป็นทั้งสถานที่ท่องเที่ยวและศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติและสภาพแวดล้อมได้อย่างแท้จริง โดยมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญดังนี้

- น้ำตกโดนไพร อยู่ห่างจากตัวเมือง 22 กิโลเมตร ไปตามถนนเทพกระษัตรีถึงสี่แยกอำเภอถลางแล้วเลี้ยวขวาไป 3 กิโลเมตร ก็จะถึงบริเวณน้ำตกโดนไพร เป็นน้ำตกขนาดเล็ก น้ำจะไหลแรงในช่วงฤดูฝน มีต้นไม้ใหญ่ร่มรื่นเหมาะแก่การพักผ่อน

- น้ำตกบางแป ไปจากตัวเมืองถึงอนุสาวรีย์ท้าวเทพกระษัตรี ท้าวศรีสุนทร แล้วเลี้ยวขวาไปทางตำบลปากคลอง 7 กิโลเมตร เป็นน้ำตกขนาดเล็ก มีสวนรุกขชาติร่มรื่น และสถานอนุบาลชะนี ซึ่งเป็นโครงการเพื่อฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจของชะนีที่ถูกจับมาเลี้ยงให้พร้อมที่จะกลับคืนสู่ป่าต่อไป

หาดสุรินทร์ อยู่ห่างจากตัวเมือง 24 กิโลเมตร ไปตามถนนเทพกระษัตรีถึงอนุสาวรีย์ท้าวเทพกระษัตรีท้าวศรีสุนทร แล้วเลี้ยวซ้ายไป 12 กิโลเมตรเป็นหาดที่เงียบสงบอยู่ริมเชิงเขา มีต้นสนทะเลเรียงรายอยู่บริเวณเหนือหาด ทางด้านขวาเป็นที่ตั้งสนามกอล์ฟที่เก่าแก่สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 7 หาดสุรินทร์ เป็นหาดที่มีความลาดชันมาก ในช่วงฤดูมรสุมมีคลื่นลมแรงไม่เหมาะแก่การเล่นน้ำ

แหลมสิงห์ อยู่ถัดจากหาดสุรินทร์ไปเพียง 1 กิโลเมตรจะมีทางแยกทางด้านขวาเข้าสู่แหลมสิงห์ เป็นหาดเล็ก ๆ ที่เงียบสงบ ทรายชาวสะอาดมีโชดหินสวยงาม

อุทยานแห่งชาติสิรินาถ (หาดในยาง) ได้รับการประกาศให้เป็นอุทยาน แห่งชาติ เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2524 อยู่ห่างจากตัวเมือง 30 กิโลเมตร ตามเส้นทางเทพกระษัตรีผ่านสี่แยกอำเภอกลาง ตรงไปเมื่อถึงหลักกิโลเมตร 21 - 22 จะมีทางแยกด้านซ้ายเข้าไป 10 กิโลเมตร หรือจะไปทางแยกเข้าสนามบินเลี้ยวซ้าย 2 กิโลเมตรครอบคลุมเนื้อที่ 90 ตารางกิโลเมตร หรือ 56,250 ไร่ เป็นหาดทรายที่มีความยาวต่อเนื่องกันถึง 13 กม. โดยเริ่มจาก

- หาดในทอน ไปตามเส้นทางไปอุทยานแห่งชาติเลี้ยวซ้ายที่หลักกิโลเมตร 21-22 เมื่อถึงทางแยกเข้าบ้านสาธุ เลี้ยวซ้ายไปประมาณ 3 กิโลเมตร ก็จะถึงหาดในทอน เป็นเชิงอ่าวที่งามแปลกตาทอดโค้งจากตัวเกาะเป็นที่กำบังคลื่นลมได้ดี และเป็นหาดที่เงียบสงบ เหมาะสำหรับการเล่นน้ำ

- หาดในยาง เป็นที่ตั้งการทำอุทยานฯ เป็นหาดที่มีสวนสนร่มรื่นเหมาะแก่การพักผ่อนและเล่นน้ำ นอกจากนี้ยังมีแนวปะการังขนาดใหญ่เป็นที่อาศัยของสัตว์ทะเลนานาชนิด โดยเฉพาะเต่าทะเลซึ่งจะขึ้นมาวางไข่บนหาด ราวเดือนพฤศจิกายนถึง กุมภาพันธ์ แต่ปัจจุบันเต่าทะเลมีจำนวนลดลงมาก จนแทบจะไม่เห็นเต่าขึ้นมาวางไข่อีกเลย

- หาดไม้ขาว ไปตามเส้นทางถนนเทพกระษัตรีผ่านทางแยกเข้าสนามบินตรงไปทางสะพานสารสินจะมีทางแยกด้านซ้ายมือมีป้ายบอกทางเข้า หาดไม้ขาวเลี้ยวซ้ายไป 3.5 กิโลเมตรก็จะถึงหาดไม้ขาว ซึ่งเป็นหาดที่มีจักจั่นทะเลและเต่าทะเลขึ้นมาวางไข่แต่ปัจจุบันจำนวนลดลงมากเช่นเดียวกับหาดในยาง

- หาดทรายแก้ว เป็นหาดทรายขาวทอดยาวกับทิวต้นสนอยู่ถัดจากหาดไม้ขาวไปจนถึงสะพานสารสินนับเป็นหาดที่อยู่เหนือสุดของเกาะภูเก็ต

งานเทศกาลและประเพณีท้องถิ่นของจังหวัดภูเก็ต

งานท้าวเทพกระษัตรี - ท้าวศรีสุนทร ตรงกับวันที่ 13 มีนาคม ของทุกปีมีการจัดงานเฉลิมฉลอง มีกิจกรรมต่าง ๆ มากมาย เพื่อรำลึกถึง เหตุการณ์ประวัติศาสตร์ที่สองวีรสตรีสามารถปกป้องเมืองกลางให้รอดพ้นจากข้าศึกพม่าและศัตรูในวีรกรรมของท่านมากมาย เพื่อรำลึกถึง เหตุการณ์ประวัติศาสตร์ที่สองวีรสตรีสามารถปกป้องเมืองกลางให้รอดพ้นจากข้าศึกพม่าและศัตรูในวีรกรรมของท่าน

งานประเพณีปล๋อยเต่า ตรงกับวันที่ 13 เมษายน หรือวันสงกรานต์ ของทุกปี กรมประมงได้กำหนดให้เป็นวันประมงแห่งชาติ มีประเพณีปล๋อยลูกเต่าลงทะเลโดยจะจัดทำงานบริเวณหาดต่าง ๆ ในภูเก็ต

งานประเพณีลอยเรือชาวเล จะมีพิธีในกลางเดือน 6 และเดือน 11 ของทุกปี โดยกลุ่มชาวเลที่หาดราไวย์และบ้านสะปำจะมีพิธีลอยเรือในวันขึ้น 13 ค่ำ กลุ่มชาวเลที่เกาะสิเหร่จะมีพิธีลอยเรือในวันขึ้น 14 ค่ำ และกลุ่มชาวเลที่แหลมหลา (ทางตอนเหนือของเกาะภูเก็ต) จะมีพิธีลอยเรือในวันขึ้น 15 ค่ำ ซึ่งถือเป็นพิธีสะเดาะเคราะห์ของชาวเลคล้ายกับพิธีลอยกระทงของชาวไทย มีการสร้างเรือจากไม้ระกำตีคมตัดเล็บและทำตุ๊กตาไม้แทนคน ไล่ลงไปในเรือแล้วนำไปลอยเพื่อนำเอาความทุกข์โศกเคราะห์ร้ายต่าง ๆ ออกไปกับทะเล แล้วมีการรำย่ำรำบวงหรือที่เรียกว่า "รำรองเง็ง" นั้นเอง

งานผ้าต่อ เป็นงานประเพณีของชาวภูเก็ตที่มีเรือสายจีนจะมีพิธีในช่วงเดือน 7 ของจีน หรือเดือน 9 ของไทยโดยพิธีเช่นไหว้บรรพบุรุษและวิญญาณศักดิ์สิทธิ์ด้วยเครื่องบวงสรวงเป็นขนมชนิดหนึ่งทำด้วยแป้งเป็นรูปเต่าขนาดใหญ่บ้างเล็กบ้างทาสีแดง ซึ่งคนจีนเชื่อว่าเต่าเป็นสัตว์ที่มีอายุยืน ดังนั้นการไหว้เต่าจึงเป็นการต่ออายุให้ตนเองและถือเป็นกุศลที่ยิ่งใหญ่

งานเทศกาลกินเจ ตรงกับวันขึ้น 1 - 9 ค่ำ เดือน 9 ของจีน ซึ่งอยู่ในช่วงเดือนกันยายน - ตุลาคม ของทุกปี งานเทศกาลกินเจเป็นงานประเพณีซึ่งชาวจีนที่เข้ามาอาศัยในภูเก็ตยึดถือศิลปวัฒนธรรม ชำระร่างกายและจิตใจให้บริสุทธิ์และในช่วงเทศกาล 9 วัน 9 คืนนี้จะมีพิธีกรรมต่าง ๆ มากมาย อาทิ พิธีอัญเชิญพระพิธีลุยไฟ พิธีสะเดาะเคราะห์ พิธีส่งพระ เป็นต้น งานเทศกาลนี้นับเป็นงานที่ได้รับความสนใจและเลื่อมใสศรัทธาทั้งจากชาวไทยและชาวต่างประเทศมากที่สุดงานหนึ่ง

เทศกาลเปิดฤดูกาลท่องเที่ยว จังหวัดภูเก็ต ตรงกับวันที่ 1 พฤศจิกายน โดยเริ่มจัดงานครั้งแรกเมื่อปี 2528 ณ หาดป่าตอง เพื่อต้อนรับฤดูกาลท่องเที่ยวที่เวียนมาถึงอีกครั้งและ เป็นการส่งเสริมความสามัคคีระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจสาขาต่างๆ หน่วยงานราชการและประชาชนในงานมีกิจกรรมต่าง ๆ มากมาย อาทิ พิธีตักบาตรในตอนเช้า การแข่งขันกีฬาทางน้ำ การประกวดสาวงามจากนักท่องเที่ยวชาติต่าง ๆ เป็นต้น

งานแข่งขันเรือใบชิงถ้วยพระราชทาน เริ่มมีขึ้นครั้งแรก เมื่อ พ.ศ. 2530 เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เนื่องในวโรกาสที่ทรงเจริญพระชนมายุครบ 5 รอบ และหลังจากนั้นจึงถือกำหนดจัดงานขึ้นในช่วงวันเฉลิมพระชนมพรรษาซึ่งตรงกับวันที่ 5 ธันวาคม ของทุกปี โดยมีเรือใบจากนานาประเทศทั่วโลกเข้าร่วมการแข่งขันบริเวณหาดในหาน เพื่อชิงถ้วยพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ

อาหารพื้นเมือง

ภูเก็ตมีอาหารพื้นเมืองทั้งคาวหวานที่มีรูปแบบ วิธีการปรุงและรสชาติแตกต่างจากที่อื่นหลายชนิดด้วยกัน ซึ่งนับเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของภูเก็ต ที่ทำให้นักท่องเที่ยวนิยมมาลิ้มลองรสชาติและซื้อหากลับไปเป็นของฝากเสมออาหารเหล่านี้ได้แก่

หมี่ฮกเกี้ยน เป็นเส้นหมี่เหลืองเส้นใหญ่นำมาผัดซีอิ้วมีร้านเก่าแก่ที่มีชื่อเสียง อาทิ ร้านหมี่ตันโพธิ์หน้าวงเวียนหอนาฬิกา ถนนภูเก็ต ร้านหมี่อ่าวเกถนนพุนผล และร้านหมี่สะป้า ถนนเทพกระษัตรี หรือนำมาปรุงเป็นหมี่น้ำ หมี่แห้งด้วยน้ำซุปรกั้ว มีร้านอร่อยที่ร้านสมจิตร วงเวียนหอนาฬิกา ร้านจิรายุวัฒน์ ซ้ำงโรงภาพยนตร์เฟิร์ล

หมี่หุ่นปาฉ่าง เป็นเส้นหมี่ผัดแห้ง รับประทานกับน้ำซุปรกั้วหมู มีร้านเก่าแก่อยู่ในซอยสุนอุทิศ ถนนเยาวราชร้านใกล้โรงเรียนเทศบาลบ้านบางเหนียวถนนตะกั่วทุ่ง และร้านริมถนนวิชิตสงคราม ใกล้ปากทางเข้าซอยหล่อโรง

หมี่สั่ว เป็นอาหารเช้าของชาวภูเก็ต จะขายพร้อมกับข้าวต้มหรือโจ๊ก มีร้านที่มีชื่อร้านคู่ขวัญ ใกล้กับโรงเรียนพยาบาลภูเก็ตรวมแพทย์ถนนภูเก็ต และร้านอื่น ๆ ทั่วไปในตัวเมือง

ขนมจีนภูเก็ต นิยมรับประทานเป็นอาหารเช้า มีน้ำแกงให้เลือกหลายประเภท เช่น น้ำซุบ น้ำยา แกงไตปลา โดยรับประทานกับผักนานาชนิดพร้อมทั้ง ไข่ต้ม ปาท่องโก๋ และห่อหมก ในตัวเมืองมีร้านขายขนมจีนให้เลือกรับประทานอยู่หลายร้าน ร้านที่มีชื่อเสียงได้แก่ ร้านขวัญขนมจีน ถนนทุ่งคา ร้านขนมจีนป่าไม้ ถนนสตูล ร้านขนมจีนปารี ถนนปฏิพัทธ์ เป็นต้น

โลหะ เป็นเครื่องในหมูปูรงกับเครื่องพะไล นำมาทอดรับประทานกับเต้าหู้ทอด รัตน้ำจิ้ม มีร้านที่มีชื่ออยู่ถนนภูเก็ท ทางไปสะพานหิน

โอเต้า ลักษณะคล้ายกับหอยทอดภาคกลางใช้หอยนางรม ผัดกับแป้ง ผีอก และ ไข่ ร้านมีชื่ออยู่ใกล้โรงเรียนเทศบาลบ้านบางเหนียว และร้านใกล้วงเวียนสุริยเดช

น้ำพริกกุ้งสด เป็นน้ำพริกกะปิน้ำใส ๆ ใส่กุ้งสด หอมแดงซอย พริก และมะนาว รับประทานกับข้าวหรือขนมจีน

น้ำพริกกุ้งเสียบ เป็นน้ำพริกตำใส่กุ้งเสียบรับประทานกับผักสดต่าง ๆ มีขาย ตามร้านอาหารต่าง ๆ อาทิ ร้านแม่พรถนนพังงา ภัตตาคารแหลมทองถนนชนะเจริญ ร้าน คุณแม่ (สะพาน) ถนนเทพกระษัตรี เป็นต้น

เต้าซ้อ หรือขนมเปียะภูเก็ต และขนมพื้นเมืองอื่น ๆ มีร้านเก่าแก่ชื่อร้านเค่งตัน อยู่ข้างโรงพยาบาลภูเก็ตรวมแพทย์ ถนนภูเก็ต ร้านขนมเปียะใส่ไข่เค็ม อยู่ในซอยสุนอุทิศ ถนนเยาวราช ร้านคุณแม่(สะพาน)ถนนเทพกระษัตรี และร้านแม่บุญธรรม ถนนสุรินทร์ ซอย 4

ไอ้ะเอ๋ว เป็นของหวานคล้ายวุ้นน้ำเชื่อมใส่น้ำแข็งทำมาจากกล้วยน้ำว้าผสมกับ สาหร่ายทะเลชนิดหนึ่ง ร้านดั้งเดิมอยู่ในซอยสุนอุทิศ ถนนเยาวราช ร้านริมถนนวิจิตรสงคราม ใกล้ปากทางเข้าซอยหล่อโรง

เม็ดมะม่วงหิมพานต์ ต้นมะม่วงหิมพานต์เป็นต้นไม้พื้นเมืองที่นิยมปลูกกันมาก ในภูเก็ต ดังนั้นเม็ดมะม่วงหิมพานต์จึงถือเป็นผลิตภัณฑ์อาหารอย่างหนึ่งที่นิยมซื้อกันเป็น ของฝาก ทั้งในรูปแบบแห้ง ทอด ฉาบและอื่น ๆ สำหรับร้านที่มีชื่อได้แก่ ร้านศรีบูรพาออร์คิด ถนน ตะกั่วทุ่ง ร้านเมธี ถนนติลลอุทิศ 2 เป็นต้น

สับปะรดภูเก็ต เป็นสับปะรดพันธุ์พื้นเมืองที่มีรสชาติหวานกรอบ อร่อยต่างกับ สับปะรดที่อื่น หาซื้อได้ที่ตลาดสดภูเก็ต

สินค้าที่ระลึก

นอกจากอาหารพื้นเมืองแล้ว ภูเก็ตยังมีสินค้าที่ระลึกอื่น ๆ อีก อาทิ เครื่องเงิน มี ศูนย์หัตถกรรมอยู่ที่อำเภอถลาง ไข่มุก ผ้าบาติก เครื่องตีบุก ซึ่งจะมีร้านขายสินค้าอยู่ใน ตัวเมือง ถนนพังงา ถนนมนตรี และบริเวณหาดต่าง ๆ เช่น หาดราไวย์ แหลมพรหมเทพ หาดกะตะ หาดกระถน หาดป่าตอง เป็นต้น

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานท่องเที่ยวภาคใต้เขต 4, เอกสารแนะนำ จังหวัดภูเก็ต, 2539.

ภาคผนวก 3

โครงการพัฒนาอุทยานแห่งชาติสิรินาถ (หาดในยาง)

หลักการและเหตุผล

หาดในยางอยู่ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติสิรินาถ (อุทยานเฉลิมพระเกียรติฯ) ในอดีตเคยเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามและเป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ แต่ในปัจจุบันมีสภาพเสื่อมโทรม มีการบุกรุกพื้นที่อุทยานทั่วไปรวมทั้งชายหาดเพื่อประกอบกิจการในรูปแบบต่างๆ อาทิ ร้านค้า ร้านอาหาร บริการนำเที่ยว และรถเช่า เป็นต้น เป็นผลก่อให้เกิดการทำลายสภาพภูมิทัศน์ และปัญหามลภาวะทั้งในเรื่องขยะและน้ำเสียอยู่ในระดับที่น่าเป็นห่วง นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมที่ไม่เหมาะสมอย่างอื่นเช่น การเล่นการพนัน การให้เช่าเรือเจ็ตสกี หรือกีฬาทางน้ำอื่นที่ใช้เครื่องยนต์ เป็นเหตุให้เกิดการร้องเรียนและได้รับคำตำหนิจากนักท่องเที่ยวอยู่ตลอดเวลา จนทำให้นักท่องเที่ยวหลายรายที่จองมาพักหาดนี้ขอย้ายไปที่อื่นหรือกลับก่อนกำหนด นอกจากนั้นบริษัทนำเที่ยวหลายแห่งในยุโรป โดยเฉพาะจากฝรั่งเศสได้ปฏิเสธการลงโฆษณาชายหาดในยางแล้ว หากปัญหาเหล่านี้ยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างถูกต้องและทันท่วงที จังหวัดภูเก็ตและประเทศไทยอาจจะต้องสูญเสียทรัพยากรธรรมชาติอันล้ำค่าแห่งนี้ไปอย่างไม่อาจเรียกคืนมาได้ ซึ่งจะเป็นการสูญเสียของทุกคน

ภูเก็ตเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมติดอันดับโลก ในขณะที่ในยางเป็นอุทยานแห่งชาติ ที่นักท่องเที่ยวมีความคาดหวังสูง ฉะนั้นเมื่อได้มาพบสภาพอย่างที่เห็นอยู่ในปัจจุบันจึงเป็นธรรมดาที่จะมีความผิดหวังสูงกว่าในกรณีทั่วไปมาก นอกจากนั้นการที่กรมป่าไม้ได้ตั้งชื่ออุทยานแห่งนี้ว่า “สิรินาถ” ก็เพื่อเป็นสิริมงคลและเป็นการเฉลิมพระเกียรติแด่องค์สมเด็จพระบรมราชินีนาถฯ ฉะนั้นการปล่อยให้สภาพอย่างเช่นที่เป็นอยู่คงจะเป็นการไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง

การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมหลักทางเศรษฐกิจของจังหวัดภูเก็ต ซึ่งทุกคนจำเป็นจะต้องช่วยกันดูแลและพัฒนาไปในทิศทางที่ยั่งยืนเพื่อเป็นที่พึ่งในการประกอบอาชีพของคนทุกรุ่นการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนนั้นประกอบด้วยหลักการที่สำคัญ 3 ประการ คือ

- (1) ชุมชนมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์
- (2) ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไม่ถูกทำลาย
- (3) นักท่องเที่ยวหรือลูกค้าพอใจ

หากเงื่อนไขข้างบนไม่ได้รับการตอบสนอง โอกาสที่จะดำรงไว้ซึ่งความนิยมของนักท่องเที่ยวอย่างเช่นปัจจุบันก็ต้องหมดไป หมายถึงนักท่องเที่ยวก็จะค่อย ๆ หายไปจากหาดในยางและจากภูเก็ตในที่สุด

แนวทางแก้ไข

ควรแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ โดยการใช้โครงการพัฒนาที่ถูกรูปแบบให้เกิดความเหมาะสมในเรื่องการออกแบบให้สอดคล้องกับธรรมชาติและเอกลักษณ์ท้องถิ่น ประเภทกิจการ จำนวนร้านค้าควรให้สอดคล้องกับจำนวนลูกค้าที่มีอยู่ในพื้นที่เพื่อให้กิจการอยู่ได้ ระบบการรองรับของเสีย (ขยะ น้ำเสีย เสียงและอื่นๆ) ต้องมีระบบการจัดการที่ดี

การออกแบบและกำหนดประเภทกิจกรรมรวมทั้งระดับคุณภาพและมาตรฐานควรใช้ความต้องการและความพอใจของนักท่องเที่ยวเป็นข้อพิจารณาที่สำคัญเพราะลูกค้าเป็นผู้ตัดสินใจเลือกมาใช้บริการ การดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ไทยและท้องถิ่นในมาตรฐานสากลเป็นความปรารถนาของนักท่องเที่ยวทุกคน ข้อควรพิจารณาที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือการให้ความสำคัญแก่ชุมชนในพื้นที่เป็นอันดับแรก ในเรื่องการจ้างงาน โอกาสการประกอบกิจการ และการมีส่วนร่วมในการพัฒนา อนุรักษ์ และการจัดการ

กิจกรรมที่ควรอนุญาตตามความเหมาะสม

1. ร้านอาหารเครื่องดื่มประเภทง่าย ๆ สอดคล้องกับบรรยากาศ
2. ร้านขายของที่ระลึกและของใช้สำหรับนักท่องเที่ยว
3. บริการด้านการกีฬาที่ไม่ใช้เครื่องยนต์ (Non - motorized Sports)
4. บริการเรือพายพร้อมเครื่องดื่มค็อกเทล
5. บริการสามล้อชมทัศนียภาพ
6. บริการสิ่งอำนวยความสะดวกและสถานที่พักผ่อน
7. บริการนวดแผนโบราณ
8. บริการเก้าอี้ชายหาดและร่มให้เช่า
9. อื่น ๆ

วัตถุประสงค์

1. เพื่ออนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. เพื่อดำรงไว้ซึ่งการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน
3. เพื่อแก้ปัญหาการบุกรุกอุทยาน ปัญหาความเสื่อมโทรมและมลภาวะ
4. เพื่อปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์บริเวณอุทยานและชายหาดให้มีความสวยงามน่ามาเที่ยว และให้กลับเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวเช่นเดิมหรือมากกว่าเดิม
5. เพื่อสร้างศูนย์บริการท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วยร้านค้าและบริการต่างๆที่ครบถ้วนเหมาะสมกับพื้นที่ โดยมีระบบการจัดการที่ดีและสามารถช่วยตัวเองได้
6. เพื่อให้ชุมชนและผู้ประกอบการในพื้นที่ มีโอกาสประกอบอาชีพเพิ่มมากขึ้นสามารถมีรายได้ที่ดีเลี้ยงครอบครัวได้อย่างมั่นคง

วิธีดำเนินงาน

1. ประกาศเรื่องการจัดระเบียบและพัฒนาหาดในวงให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ พร้อมทั้ง กำหนดระยะเวลา พร้อมทั้งให้ผู้สนใจสมัครเข้าร่วมกิจการตามเงื่อนไขที่กำหนด
2. ตั้งคณะกรรมการพัฒนาโครงการ ดำเนินการระดมทุนอื่น ๆ การก่อสร้าง
3. ตั้งคณะกรรมการจัดการโครงการพื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ของอุทยานฯ ส่วนที่เคยให้สำรวจใช้งาน

ระยะเวลาดำเนินการ

มิถุนายน – ตุลาคม 2540

งบประมาณ

ประมาณ 10 ล้านบาท หรือต่ำกว่าถ้าไม่เน้นถึงความงดงามแต่คงไว้ซึ่งส่วนประกอบและระบบพื้นฐานที่สำคัญ (ได้มาจากงบของรัฐบาลและ จากเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง)

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

จังหวัดภูเก็ต อบจ. อบต. กรมป่าไม้ และเอกชน

โครงการดังกล่าวผู้วิจัยได้เข้าไปสำรวจพื้นที่แล้วมีเนื้อที่ประมาณ 9 ไร่ เดิมพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติซึ่งเคยให้ตำรวจใช้งานมาก่อน จากการสัมภาษณ์ คุณสุเทพ บุญประคอง หัวหน้าอุทยานแห่งชาติสิรินาถ ถึงความคืบหน้าของโครงการได้รับคำตอบว่า โครงการนี้ไม่แล้วเสร็จตามกำหนด ทั้งนี้เพราะยังมีปัญหากับประชาชนที่อยู่ในพื้นที่อุทยานฯ ซึ่งประชาชนดังกล่าวไม่ยินยอมหรือถอนบ้านเรือนร้านค้าที่บุกรุกเข้ามาอาศัยและประกอบอาชีพ ยิ่งทำให้โครงการไม่มีความก้าวหน้า แต่อย่างไรก็ตามจะต้องหาวิธีดำเนินการให้เรียบร้อยโดยให้มีการกระทบต่อประชาชนน้อยที่สุด สำหรับพื้นที่ดังกล่าวนั้นผู้วิจัยจะไม่เข้าไปเกี่ยวข้องคงปล่อยให้โครงการของอุทยานแห่งชาติดำเนินการต่อไป แต่ผู้วิจัยจะเข้าไปฟื้นฟูในพื้นที่ที่ประชาชนบุกรุกและได้เคลื่อนย้ายออกไปอยู่ ที่อุทยานแห่งชาติจัดพื้นที่ไว้ในกรณีที่ได้ข้อยุติความขัดแย้งกันแล้ว

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล	นาย สุเทพ เย็นสุข
วัน เดือน ปี เกิด	17 พฤษภาคม 2494
ที่อยู่ปัจจุบัน	141/45 ถนนเชียงใหม่ - สันกำแพง ตำบลสันกลาง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่
วุฒิการศึกษา	สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการพัฒนชุมชน สถาบันราชภัฏภูเก็ต ปี พ.ศ. 2539
ประสบการณ์ทำงาน	2520 - 2541 ประกอบธุรกิจส่วนตัว